

OTSUS

10.01.2017 nr 5-5/2017-003

Koondumisele nr 31/2016 Agron Halduse OÜ ja Osühing Hummuli Agro, Väimela Põllumajanduse Osühing ning Peri Põllumajanduslik Osühing loa andmine

1. Koondumine

30.11.2016 esitas Varahaldamise OÜ (registrikood 11106888) ja OÜ FALBER (registrikood 10605626) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate. Teate kohaselt sõlmiti [...] koondumise aluseks olev kavatsuste protokoll, millele järgnes [...] järgmiste lepingute sõlmimine:

1. OÜ FALBER ja Agron Halduse OÜ (registrikood 11407992) vahel sõlmitud Osühing Hummuli Agro osa müügileping,
2. Varahaldamise OÜ ja Agron Halduse OÜ vahel sõlmitud Väimela Põllumajanduse Osühingu osa müügileping,
3. Varahaldamise OÜ ja Agron Halduse OÜ vahel sõlmitud Osühingu Osa müügileping (Peri Põllumajandusliku Osühingu müügileping).

Tehingute tulemusena kuuluvad Osühing Hummuli Agro (edaspidi Hummuli Agro), Väimela Põllumajanduse Osühing (edaspidi Väimela POÜ) ja Peri Põllumajanduslik Osühing (edaspidi Peri POÜ) Agron Halduse OÜ valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 30.11.2016 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Agron Halduse OÜ, Hummuli Agro, Väimela POÜ ja Peri POÜ.

Agron Halduse OÜ tegevusaladeks on valdusfirmade tegevus, põllumajanduse valdkonnas konsultatsioonide andmine, vahendustegevus ning põllumajandusega seotud teenuste osutamine. Koondumise eelselt on Agron Halduse OÜ-l neli tütarettevõtjat:

1. Põlva Agro OÜ (edaspidi Põlva Agro), mis tegeleb peamiselt piimakarjakasvatusega (toorpiima tootmine);
2. Miiaste Halduse OÜ, mis tegeleb peamiselt piimakarjakasvatusega (toorpiima tootmine) ning millele kuulub 100%-line osalus Miiaste Põllumajanduslik OÜ-s (edaspidi Miiaste POÜ);
3. Eesti Muna OÜ, mis tegeleb kodulinnukasvatusega;
4. Trebor Agro OÜ, mis tegeleb investeerimisega.

Viimased kaks äriühingut 2015. aastal tegevust ei omanud.

Agron Halduse OÜ üle omavad koondumise eelselt ühist valitsevat mõju Varahaldamise OÜ ja OÜ FALBER.

Varahaldamise OÜ tegevusaladeks on kinnisvara üürile andmine ja käitus, samuti investeerimistegevus. Varahaldamise OÜ-le kuulub 100%-line osalus Väimela POÜ-s ning valitsev mõju Peri POÜ üle. Varahaldamise OÜ üle omab valitsevat mõju füüsiline isik Martin Maask (isikukood 35412195713).

OÜ FALBER tegevusaladeks on kasvava metsa hooldamine, metsamaterjalide ülestöötamine ja kinnisvara haldamine. OÜ FALBER kuulub 100%-liselt füüsilisele isikule Raul Jeetsile (isikukood 37410205716), kes omab valitsevat mõju Hummuli Agro üle.

Hummuli Agro (registrikood 10081382) põhitegevuseks on piimakarjakasvatus.

Väimela POÜ (registrikood 10242023) põhitegevuseks on piimakarjakasvatus (eelkõige toorpiima tootmine) ja taimekasvatus, mille põhieesmärgiks on veistele sööda tootmine loomasöödana.

Peri POÜ (registrikood 10269039) põhitegevusaladeks on piimakarjakasvatus (eelkõige toorpiima tootmine) ja taimekasvatus, mille põhieesmärgiks on veistele sööda tootmine. Peri POÜ-le kuulub 100%-line osalus Lõuna-Eesti Talumuna OÜ-s, mis tegeleb linnukasvatusega ja munade tootmisega. Peri POÜ-le kuulub ka 39%-line osalus Osäühingus Põlva Jõusööt, mis tegeleb jõusööda tootmisega; ning 50%-line osalus OÜ-s Viru Muna, millel 2015. aastal majandustegevust ei olnud.

Koondumise järgselt omab Agron Halduse OÜ valitsevat mõju Hummuli Agro, Väimela POÜ ja Peri POÜ üle. Agron Halduse OÜ üle omakorda omavad ühist valitsevat mõju Varahaldamise OÜ ja OÜ FALBER.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste 2015. aasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi Juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Konkurentsiametile esitatud koondumise teate kohaselt kattuvad koondumise osaliste tegevused järgnevalt kirjeldatud tegevusaladel.

Toorpiima tootmine ja müük

Koondumise osaliste ja nendega samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate tegevused kattuvad horisontaalselt piimakarjakasvatuse tegevusalal, milleks on toorpiima tootmine ja müük. Maaeluministeeriumi avaldatud Eesti piimatöötlemise sektori 2015. aasta kokkuvõtte¹ kohaselt oli 2015. aastal piimatoodang Eestis 773 700 tonni. Samal ajaperioodil tootsid ettevõtjad (Peri POÜ, Miiaste POÜ, Hummuli Agro, Väimela POÜ, Põlva Agro) toorpiima kokku ligikaudu [...] tonni, millest tulenevalt kujuneb koondumise osaliste ühiseks turuosaks ligikaudu [0-5]%

Kuivõrd koondumise osaliste ühine turuosa moodustas 2015. aastal ligikaudu [0-5]%, ei ole Juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Elusloomade (veiste) lihaks müük

Piimakarjakasvatusega kaasneb kõrvaltegevusena elusloomade müük, valdavalt müüakse veiseid väljapoole Eestit, samuti müüakse veiseid lihaks. Statistikaameti andmetel² oli

¹ Maaeluministeerium, Ülevaade – Eesti piimatöötlemise sektori 2015. aasta kokkuvõte, Tabel 3. <http://www.agri.ee/sites/default/files/content/ylevaated/2015/ulevaade-piimatoostus-2015-04.pdf>

² <http://pub.stat.ee> Tabel PM192: Veiste kokkuost

2015. aastal veiste lihaks müügi käive Eestis ligikaudu 17,1 miljonit eurot, millest koondumise osaliste ja nendega samasse kontserni kuuluvate ettevõtjate käibed kokku moodustasid [...] eurot, millest tulenevalt kujuneb koondumise osaliste ühiseks turuosaks ligikaudu [0-5]%.

Kuivõrd koondumise osaliste ühine turuosamoodustus 2015. aastal ligikaudu [0-5]%, ei ole Juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Muud koondumisega seotud tegevusalad

Käesoleva koondumise osalised tegelevad ühtlasi ka teravilja ja rapsi kasvatamisega. Koondumise osalised hindavad Statistikaameti avaldatud andmeid³ aluseks võttes ühiseks arvestuslikuks turuosaks teravilja kasvatamise ja müügi osas (mille kogumaht 2015. aastal oli 1 273 007 tonni) ligikaudu [0-5]% ning rapsi kasvatamise ja müügi osas (mille kogumaht 2015. aastal oli 187 123 tonni) ligikaudu [0-5]%.

Eelnevat arvesse võttes, puuduvad käesoleva koondumise puhul Juhendi tähenduses horisontaalselt mõjutatud kaubaturud. Kuna käesolev koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

4. Hinnang koondumisele

KonKS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonKS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste turuosad kokku toorpiima tootmise ja müügi tegevusalal Eestis moodustasid 2015. aastal ligikaudu [0-5]%. Koondumise teate kohaselt tegutseb nimetatud tegevusalal väga palju ettevõtjaid, suuremate konkurentidena on nimetatud AS Trigon Dairy Farming Estonia valitseva mõju all olevad äriühingud AS Väätsa Agro, OÜ Kaiu LT, Kärla Põllumajandusühistu; OÜ ESTONIA (sh tütarettevõtja Kabala Agro OÜ); OÜ Väandra; AS Tartu Agro, OÜ Halinga, Peetri Põld ja Piim AS.

Elusloomade (veiste) lihaks müügi tegevusalal kujunes koondumise osaliste ühiseks turuosaks 2015. aastal ligikaudu [0-5]%. Konkurentidena on koondumise osalised nimetanud AS-i Väätsa Agro, OÜ-t Väandra, OÜ-t ESTONIA, AS-i Tartu Agro ja OÜ-t Halinga, Peetri Põld ja Piim AS-i.

Teravilja ja rapsi kasvatamise valdkonnas (ligikaudsed ühised turuosad vastavalt [0-5]% ja [0-5]%) peavad koondumise osalised suuremateks konkurentideks OÜ-t SADALA AGRO,

³ <http://pub.stat.ee> Tabel PM063: Tera- ja kaunvilja ning rapsiseemne kokkuost

OÜ-t ESTONIA, OÜ-t Koplimäe Agro, AS-i Perevara, Haage Agro OÜ-t, Peetri Põld ja Piim AS-i, Sõrandu Farm OÜ-t, Vändra OÜ-t, Halinga OÜ-t.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba Agron Halduse OÜ ja Osaühing Hummuli Agro, Väimela Põllumajanduse Osaühing ning Peri Põllumajanduslik Osaühing koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

*Konkurentsiameti 10.01.2017 otsuse nr 5-5/2017-003
ärakiri on samane originaaliga. Ärakirjast on välja
jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis
tähistatud nurksulgudega.*

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 13.01.2017